

Literární kvíz pro čtenáře

1. Během čarodějnických procesů se tento soudce neblaze proslavil jako **inkvizitor na Šumpersku**. Toužil po velkém majetku a během jeho působení bylo umučeno a zavražděno přes sto obyvatel. Historická postava tohoto inkvizitora vystupuje ve známém díle české literatury. **Víte, jak se tento nechvalně známý soudce jmenoval?**

- a) Vilém z Tyru
- b) Boblig z Edelstadtu
- c) Ignác Cornova

2. **Spalovač mrtvol** je groteskní hororová novela z roku 1967 od Ladislava Fukse, která ukazuje, jak zrádný může být lidský fanatismus. Hlavní postavou je dlouholetý zaměstnanec krematoria, kterého jeho práce zcela pohltí. Postupně se z neškodného podivína stane bezcitný šílenec, nechává se na naléhání svého přítele, nacisty Wilhelma Reinkeho, příslušníka NSDAP naverbovat do jejich řad. Svou manželku oběsí v koupelně a syna zabije v krematoriu. **Jak se jmenuje hlavní postava příběhu?**

- a) Karel Kopfrkingl
- b) Hendrik Höfgen
- c) Jan Hohenfricl

3. Na 17. únor 2013 připadlo 160. výročí narození jednoho z našich nejznámějších básníků, jehož vlastní jméno bylo **Emil Frída**. Studoval historii, filozofii a francouzskou literaturu na filozofické fakultě, rok pobýval v Itálii jako vychovatel synů hraběcí rodiny, po návratu byl tajemníkem České akademie věd, později profesorem cizích literatur. Napsal například sbírku básní „Okna v bouři“ nebo „Eklogy a písně“.

Jak zní jméno, pod kterým je tento básník znám?

- a) Josef Václav Sládek
- b) Julius Zeyer
- c) Jaroslav Vrchlický

4. Český šlechtic, duchovní, politik a umělec, který zastával **funkci třetího pražského arcibiskupa** v letech 1379-1396 a byl také kancléřem českého krále Václava IV. Do doby jeho arcibiskupství spadá založení Betlémské kaple a jako arcibiskup se staral o stavbu chrámu svatého Víta. Jeho literární činnost je velmi bohatá, vedle písemností úřední a církevní povahy vyniká především jeho **duchovní lyrika** a autobiografický pokus „Knížka o úniku ze světa“ (Libellus de fuga mundi). **O jakou osobnost se jedná?**

- a) Arnošt z Pardubic
- b) Jan z Jenštejna
- c) Emanuel Arnošt Valdštejn

5. Mládenec, s nímž čeká Františka dítě, byl smrtelně zraněn padajícím stromem. Aby zajistila svému synkovi Metodovi lepší život, svolí Františka ke sňatku se starým vdovcem, **sedlákem Jurou Podešvou**. Život na gazdově statku se však Františce i synkovi stal plným příkoří a utrpení. Příběh vrcholí ve chvíli, kdy se Metod jedné mrazivé noci nevrátil domů. Zoufalá Františka hořčnatě hledá syna, kterého najde v seníku, schouleného a zcela zmrzlého. V seníku však spatří při nevěře i Juru a Rozinu; zesláblá a vyčerpaná nevnímá, co je přízrak a co skutečnost. Hází po svém preludu lucernu, vyběhne se synem ven. Gazda s Rozinou v seníku skutečně byli a oba uhořeli.

Román spisovatelky Jarmily Glazarové byl pod stejným názvem zfilmován roku 1956, režisérem Vladimírem Vlčkem. **Jak se jmenuje?**

- a) Advent
- b) Metoděj
- c) Vlčí jáma

6. Jak zní jméno české básnířky, prozaičky, libretistky a překladatelky, průkopnice ženského hnutí, jejíž vlastní jméno je Alžběta Pechová?

Jako zapálená zastánkyně práv žen založila v Praze první dívčí střední školu s názvem Minerva. Byla autorkou operních libret, z nichž nejznámější jsou libreta k operám Bedřicha Smetany „Hubička“, „Čertova stěna“ nebo „Tajemství“.

- a) Karolína Světlá
- b) Eliška Krásnohorská
- c) Sofie Podlipská

7. Pavel a Ester jsou hrdiny volné parafráze známé Shakespearovy hry. Jejich příběh se odehrává v kruté době protektorátu, v období heydrichiády. Těžiště díla leží v kontrastu mezi mladou láskou studenta Pavla a židovky Ester a dusného prostředí stanného práva a války. Novela byla zfilmována v roce 1959 Jiřím Weisssem, roku 1997 vznikla také stejnojmenná televizní adaptace pod režijní taktovkou Karla Smyczka.

Jak se tato rozsahem nevelká, ale o to závažnější novela jmenuje?

- a) Macbeth, šero noci
- b) Maškaráda
- c) Romeo, Julie a tma

8. Psal obrozeneckou poezii a působil jako katolický kněz. Založil **básnickou školu**, připravil k vydání 5 almanachů, do dalších almanachů přispíval. Mimo jiné psal bajky podle vzoru Jeana La Fontaina. Mezi jeho díla patří například „Bajka o mlékařce a hrnci mléka“, „Óda na Jana Žižku“ či „Óda na jazyk český“.

Jaké je jméno tohoto českého básníka a spisovatele?

- a) Václav Thám
- b) Antonín Jaroslav Puchmajer
- c) Gelasius Dobner

9. Z důvodu uzavření vysokých škol nedostudovaná lékařka, zdravotní sestra v nemocnici, odjela z Brna, aby se skryla před gestapem. Bývalý pacient ji ukryl ve své dřevěnici daleko v horách. S falešnými dokumenty, novou identitou a novým jménem Hana je nucena ze dne na den opustit městský život a stát se ženou horala. V zapadlé obci s tajemným názvem **Želary** zjišťuje, že přátelství a láska mohou existovat i tam, kde je původně vůbec nehledala.

Které dvě postavy povídkové cyklu Želary a stejnojmenného filmu z roku 2003 máme na mysli?

- a) Eliška a Joza
- b) Eva a Jura
- c) Petr a Lucie

10. Narodil se v rodině panského správce, vystudoval piaristické gymnázium a později práva v Praze. Přispíval do almanachu Ruch a časopisu Květy. Byl plachý a nemluvné povahy, Eliška Krásnohorská o něm prohlásila, že by raději napsal 3 dopisy, než by se s někým setkal osobně. Napsal velké množství povídek, črt a fejetonů, často čerpal náměty z advokátního prostředí. Mezi jeho díla patří například román „Pravý výlet pana Broučka do Měsíce“ nebo sbírka básní „Jitřní písně“. **Jak zní jméno tohoto básníka, prozaika a novináře?**

- a) Josef Václav Sládek
- b) Vítězslav Hálek
- c) Svatopluk Čech

Své odpovědi (ve tvaru např. 1a, 2b ...) zasílejte na e-mailovou adresu soutez@knihovna.ujep.cz, a to nejpozději **do 31. března 2013.**